

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ / CONTENTS

ΠΡΟΛΟΓΟΣ / FOREWORD	VIII-IX
ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ / TRIBUTE OF HONOUR	X-XI
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ / ACKNOWLEDGEMENTS	X-XI
I ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ – ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ / TOPOGRAPHY – ARCHITECTURE	7
ΜΑΡΙΑ ΛΙΛΙΜΠΑΚΗ-ΑΚΑΜΑΘΗ – ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΑΚΑΜΑΘΗΣ Η ΠΕΛΛΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΧΑΛΚΟΥ ΕΩΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ	8
MARIA LILIMBAKI-AKAMATI – IOANNIS M. AKAMATIS PELLA FROM THE BRONZE TO THE HELLENISTIC AGE	9
ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΤΕΦΑΝΗ «...ὄρος Βέρμιον ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος»: ΤΟΠΙΟ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΗΣΗ ΣΤΗΝ ΗΜΙΟΡΕΙΝΗ ΗΜΑΘΙΑ	26
EVANGELIA STEFANI “...ὄρος Βέρμιον ἄβατον ὑπὸ χειμῶνος”: LANDSCAPE AND HABITATION IN SEMI-MOUNTAINOUS IMATHIA	27
ΦΛΩΡΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ Η ΑΣΤΙΚΗ ΟΙΚΙΑ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΣΤΕΡΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ (4 ^{ΟΣ} – 6 ^{ΟΣ} ΑΙ.)	64
FLORA KARAGIANNI THE URBAN HOUSE IN MACEDONIA IN LATE ANTIQUITY (4 TH – 6 TH CENT.)	65
II ΠΛΑΣΤΙΚΗ / SCULPTURE	101
ΒΙΚΤΩΡΙΑ ΑΛΛΑΜΑΝΗ-ΣΟΥΡΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΒΕΡΟΙΑΙΟΥ ΓΛΥΠΤΗ ΕΥΑΝΔΡΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΡΙΣΣΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	102
VICTORIA ALLAMANI-SOURI A FEMALE BUST BY THE BEROIEAN SCULPTOR EVANDROS FROM LARISSA, THESSALY	103
ΜΠΑΡΜΠΑΡΑ ΣΜΙΤ-ΔΟΥΝΑ ΚΕΦΑΛΗ ΜΕ ΠΥΡΓΩΤΟ ΣΤΕΜΜΑ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	128
BARBARA SCHMIDT-DOUNA HEAD WITH TURRETED CROWN FROM THESSALONIKI	129
ΘΕΟΔΟΣΙΑ ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ-ΤΙΒΕΡΙΟΥ ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟ ΤΟΥ ΠΝΠΕΑ ΚΥΝΗΓΟΥ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	142
THEODOSIA STEFANIDOU-TIVERIOU THE GREAT “MOUNTED HORSEMAN” RELIEF FROM THESSALONIKI	143
III ΚΕΡΑΜΙΚΗ / POTTERY	171
ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΙΒΕΡΙΟΣ ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΝΤΟΠΙΑΣ ΚΕΡΑΜΙΚΗΣ ΣΤΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΧΩΡΟ (ΚΥΡΙΩΣ ΤΟΝ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟ) ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΥΣΤΕΡΟΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΪΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ	172
MICHALIS TIVERIOS CLASSIFICATION OF LOCAL POTTERY (PRIMARILY FROM COASTAL SITES) IN MACEDONIA IN THE LATE GEOMETRIC AND ARCHAIC PERIODS	173
ΕΛΕΝΗ ΜΑΝΑΚΙΔΟΥ ΤΑΦΙΚΑ ΑΓΓΕΙΑ ΤΗΣ «ΜΗΛΙΑΚΗΣ» ΟΜΑΔΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΠΑΡΑΛΙΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΟΙΣΥΜΗΣ	200
ELENI MANAKIDOU “MELIAN” FUNERARY VASES FROM THE COASTAL CEMETERY OF ANCIENT OISYME	201

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΙΣΑΗΛΙΔΟΥ-ΔΕΣΠΟΤΙΔΟΥ ΜΙΑ ΕΡΥΘΡΟΜΟΡΦΗ ΛΗΚΥΘΟΣ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΦΥΤΗ VASILIKI MISAILIDOU-DESPOTIDOU A RED-FIGURE LEKYTHOS BY THE "PAN PAINTER" FROM ANCIENT ARHYTIS	214 215
ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΔΡΟΥΓΟΥ – ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΟΥΡΑΤΣΟΓΛΟΥ Η ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ ΣΤΟΝ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΧΩΡΟ ΕΙΚΟΣΙ ΕΤΗ ΜΕΤΑ STYLIANI DROUGOU – IOANNIS TOURATSOGLOU HELLENISTIC POTTERY IN MACEDONIA TWENTY YEARS AFTER	240 241
IV ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ – ΜΙΚΡΟΤΕΧΝΙΑ – ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ / PAINTING – MINOR ARTS – NUMISMATICS	277
ΠΟΛΥΞΕΝΗ ΑΔΑΜ-ΒΕΛΕΝΗ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΜΟΝΟΜΑΧΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΡΩΜΑΪΚΑ ΘΕΑΜΑΤΑ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ POLYXENI ADAM-VELENI AN ILLUSTRATED <i>INVITATIO AD MUNERA GLADIATORIA</i> FROM THE AGORA OF THESSALONIKI AND ROMAN SPECTACLES IN MACEDONIA	278 279
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΔΕΣΠΟΙΝΗ ΧΡΥΣΕΣ ΣΥΡΙΓΓΕΣ AIKATERINI DESPINI GOLD HEAD SPIRALS	316 317
ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΜΠΕΤΤΙΝΑ ΤΣΙΓΑΡΙΔΑ ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΟΨΙΜΗΣ ΚΛΑΣΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΙΜΗΣ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΟΧΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ELISAVET BETTINA TSIGARIDA LATE CLASSICAL AND EARLY HELLENISTIC GOLD JEWELRY FROM CENTRAL MACEDONIA	330 331
ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΤΖΑΝΑΒΑΡΗ Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΟΣΗ ΤΩΝ ΤΑΝΑΓΡΑΙΩΝ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ KATERINA TZANAVARI THE PRODUCTION AND DISSEMINATION OF TANAGRA FIGURINES IN MACEDONIA	352 353
ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΑΤΖΟΛΗΣ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΧΑΛΚΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΟΚΟΠΙΑΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Γ' ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΥ ΥΠΟ ΤΟ ΠΡΙΣΜΑ ΝΕΩΝ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΘΗΣΑΥΡΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ CHRISTOS GATZOLIS A RE-EXAMINATION OF THE BRONZE COINAGE OF ALEXANDER III AND CASSANDER IN THE LIGHT OF NEW EXCAVATION AND HOARD EVIDENCE	380 381
V ΙΕΡΑ / SANCTUARIES	399
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΙΣΜΑΝΙΔΗΣ Ο ΥΣΤΕΡΟΑΡΧΑΪΚΟΣ ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΣΩΤΕΙΡΑΣ ΣΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΣΤΑΓΕΙΡΑ KONSTANTINOS SISMANIDIS THE LATE ARCHAIC TEMPLE OF ZEUS SOTER AND ATHENA SOTEIRA AT ANCIENT STAGEIRA	400 401
ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΚΕΦΑΛΙΔΟΥ «ΕΚ ΜΕΣΗΜΕΡΙΟΥ, ΠΡΟΠΟΛΕΜΙΚΩΣ»: ΕΝΑ ΙΕΡΟ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΚΡΟΥΣΙΔΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΛΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ EURYDICE KEFALIDOU "FROM PRE-WAR MESIMERI": A SANCTUARY OF ANCIENT KROUSIS AND OTHER FINDS FROM THE COLLECTIONS OF THE ARCHAEOLOGICAL MUSEUM OF THESSALONIKI	414 415

VI ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΑ / CEMETERIES	465
ANNA ΠΑΝΤΗ	
ΕΘΙΜΑ ΤΑΦΗΣ ΣΤΟΝ ΘΕΡΜΑΪΚΟ ΚΟΛΠΟ ΚΑΙ ΣΤΗ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΑΡΧΑΪΚΟΥΣ ΧΡΟΝΟΥΣ	466
ANNA PANTI	
BURIAL CUSTOMS IN THE THERMAIC GULF AND CHALCIDICE IN THE ARCHAIC PERIOD	467
ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ – ΠΑΥΛΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ	
ΟΙ ΧΡΥΣΟΦΟΡΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΕΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΪΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	
ΑΠΟ ΤΟ ΔΥΤΙΚΟ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΑΡΧΟΝΤΙΚΟΥ ΠΕΛΛΑΣ	490
ANASTASIA CHRYSOSTOMOU – PAVLOS CHRYSOSTOMOU	
THE “GOLD-WEARING” ARCHAIC MACEDONIANS	
FROM THE WESTERN CEMETERY OF ARCHONTIKO, PELLA	491
VII ΙΣΤΟΡΙΑ – ΕΠΙΓΡΑΦΙΚΗ – ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΑ / HISTORY – EPIGRAPHY – ONOMASTICS	519
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΞΥΔΟΠΟΥΛΟΣ	
ΑΝΩ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	520
ΙΟΑΝΝΙΣ Κ. ΧΥΔΟΡΟΥΛΟΣ	
UPPER MACEDONIA	521
ΓΙΑΝΝΗΣ Ζ. ΤΖΙΦΟΠΟΥΛΟΣ	
ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΩΝ ΕΠΙΓΡΑΦΩΝ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΠΙΕΡΙΑΣ:	
ΟΙ ΜΕΤΑΘΑΝΑΤΙΕΣ ΔΟΞΑΣΙΕΣ ΣΤΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΚΧΙΚΑ-ΟΡΦΙΚΑ ΕΛΑΣΜΑΤΑ	540
YANNIS Z. TZIFOROULOS	
FROM THE CORPUS OF INSCRIPTIONS OF NORTHERN PIERIA:	
AFTERLIFE BELIEFS IN MACEDONIA AND THE BACCHIC-ORPHIC LAMELLAE	541
ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ	
ΤΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΚΥΡΙΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ	560
MILTIADES HATZOPOULOS	
THE CULTURAL AND POLITICAL ENVIRONMENT OF THE NEW RULERS OF THE EAST	561
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ ΠΟΥΛΑΚΑΚΗΣ	
ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΗΣ ΗΜΑΘΙΑΣ	572
NEKTARIOS ROULAKAKIS	
A NEW INSCRIPTION FROM NISI, IMATHIA	573
ΠΑΝΤΕΛΗΣ Μ. ΝΙΓΔΕΛΗΣ	
ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΑ ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΗΣ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ.	
ΜΙΑ ΝΕΑ ΕΠΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΙΚΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	592
PANTELIS M. NIGDELIS	
INCREASING THE REVENUES OF THE <i>NEOI</i> OF AMPHIPOLIS.	
A NEW INSCRIPTION FROM THE IMPERIAL AGE	593
ΑΝΝΑ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ-ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΥ	
Η ΑΝΘΡΩΠΩΝΥΜΙΑ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ	
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ, ΚΛΑΣΙΚΗ ΚΑΙ ΠΡΩΙΜΗ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ	604
ANNA PANAYOTOU-TRIANANTAPHYLLOPOULOU	
THE MACEDONIAN ONOMASTICON DURING ARCHAIC, CLASSICAL	
AND EARLY HELLENISTIC PERIODS	605
VIII ΠΙΝΑΚΕΣ / PLATES	621
IX ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ / BIBLIOGRAPHY	639